

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2007. január 24.)

a Németország által a Biria-csoportnak nyújtott C 38/2005 (ex NN 52/2004) állami támogatásról

(az értesítés a C(2007) 130. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2007/492/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

azt követően, hogy az érintett feleket az említett cikkeknek megfelelően felkérte észrevételeik megtételére ⁽¹⁾, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) 2002. január 23-án és 2002. augusztus 20-án a Bizottsághoz panasz érkezett a Biria-csoportnak nyújtott, állami kezesség formájában megvalósuló állami támogatásról.
- (2) A Bizottság és Németország közötti levélváltást követően Németország 2003. január 24-én kelt és 2003. január 28-án iktatott levelében értesítette a Bizottságot, hogy visszavonta a Bizottság engedélyéhez kötött kezesség tervezett vállalását. A panaszt erről a 2003. február 17-i levélben értesítették.
- (3) 2003. július 1-én kelt, 2003. július 9-én iktatott levelében, valamint a 2003. augusztus 8-án kelt, 2003. szeptember 5-én iktatott levelében a panaszos további infor-

mációkat küldött a Biria-csoportnak nyújtandó másik állami kezességről, valamint állami részesedésekről a csoport vállalkozásaiban.

- (4) A Bizottság 2003. szeptember 9-én kelt levelében információkat kért, melyeket Németország 2003. október 14-én kelt, 2003. október 16-án iktatott levelében küldött meg. A Bizottság 2003. december 9-én kelt levelében további információkat kért, melyeket Németország 2004. március 19-én kelt, ugyanaznap iktatott levelében küldött meg.
- (5) 2004. október 18-án a Bizottság információnyújtási rendelkezést hozott, mivel kétségek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a Biria-csoportnak nyújtott támogatási intézkedések megfelelnek-e azoknak a programoknak, amelyek alapján azokat nyújtották. Az információnyújtási rendelkezésre adott válaszában Németország 2005. január 31-én kelt, és ugyanaznap iktatott levelében további információkat küldött.
- (6) 2005. október 20-án a Bizottság megindította a hivatalos vizsgálati eljárást három állítólagos állami támogatással kapcsolatban. Ugyanabban a határozatában a Bizottság megállapította, hogy több más, állítólag jogellenesen nyújtott támogatási intézkedés vagy nem minősül támogatásnak, vagy azokat már engedélyezett támogatási programok alapján, és azokkal összhangban nyújtották. A Bizottság határozata megjelent az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ⁽²⁾. A Bizottság felszólította az érdekelt feleket, hogy tegyék meg a szóban forgó támogatási intézkedéssel kapcsolatos észrevételeiket. Észrevételek érkeztek egy névtelenségét kérő harmadik fél 2006. január 27-én kelt, 2006. január 30-án iktatott levelében, a Prophete GmbH & Co KG, a Rheda-Wiedenbrück, és a Pantherwerke AG (Löhne) vállalatok február 6-án kelt, aznap iktatott levelében, a Vaterland-Werke GmbH & Co. KG (Neuenrade) vállalat 2006. február 6-án kelt, aznap iktatott levelében, valamint a 2006. február 27-én kelt, aznap iktatott levelében.

⁽¹⁾ HL C 2., 2006.1.5., 14. o.

⁽²⁾ Lásd az 1. lágjegyzetet.

- (7) Ezeket az észrevételeket megküldték Németországnak a 2006. február 6-án és 2006. március 2-án kelt levelekben. Németország 2006. április 5-én kelt, 2006. április 7-én iktatott levelében, valamint 2006. május 12-én kelt, aznap iktatott levelében válaszolt.
- (8) Németország 2006. január 23-án kelt, aznap iktatott levelében küldte meg észrevételeit a hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatban.
- (9) A Bizottság 2006. február 6-án kelt levelében kiegészítő információkat kért, melyeket Németország 2006. április 5-én kelt, 2006. április 7-én iktatott levelében küldött meg. A Bizottság 2006. július 19-én további információkat kért, melyeket Németország 2006. szeptember 25-én kelt, 2006. szeptember 26-án iktatott levelében küldött meg.

II. LEÍRÁS

2.1. A kedvezményezett vállalkozás

- (10) A Biria-csoport kerékpárgyártással és kerékpárok forgalmazásával foglalkozik. A csoport anyavállalata, a Biria AG székhelye a szászországi Neukirchben van, mely az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott terület.
- (11) 2003-ban a csoport forgalma 93,2 millió EUR volt (2002: 83,8 millió EUR) és 3,7 millió EUR nyereséget ért el (2002: 5,8 millió EUR veszteség). A csoport 2003-ban 415 főt foglalkoztatott (2002: 490 foglalkoztatott), és ezért nagyvállalatnak minősül.
- (12) Az anyavállalat, a Biria AG 2003-ban alakult a (régi) Biria AG és egyik leányvállalata, a Sachsen Zweirad GmbH összefonódásával. Ezzel egyidőben a vállalkozás neve Sachsen Zweirad GmbH-ről Biria GmbH-ra változott. 2005 áprilisában a Biria GmbH részvénytársasággá alakult (Biria AG). 2003-ban a Biria GmbH (mai nevén Biria AG) éves forgalma 55,7 millió EUR, nyeresége 3,6 millió EUR volt. A Biria AG egyedüli tulajdonosa Mehdi Biria úr.
- (13) Az anyavállalaton kívül a csoport legfontosabb vállalkozásai a Bike Systems GmbH & Co Thüringer Zweiradwerk KG (a továbbiakban: Bike Systems) – ez a vállalkozás a Bike Systems Betriebs- und Beteiligungsgesellschaft mbH (a továbbiakban: BSBG) vállalkozáson keresztül, mely a Biria leányvállalata, tartozik a Biriához – és a Checker Pig GmbH.
- (14) A Bike Systems székhelye a tübingiai Nordhausenben van, mely az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint támogatott terület. 2003-ban a Bike Systems forgalma 6,1 millió EUR volt, és 0,6 millió EUR veszteséget könyvelt el. 157 főt foglalkoztatott. A Bike Systems kizárólag kerékpárokat gyárt a BSBG anyavállalatnak (bérmunkaszerződés keretében). A BSBG felelős a kerékpárok forgalmazásáért.
- (15) A Checker Pig GmbH székhelye a szászországi Drezdában van, mely az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott terület. 2003-ban a Checker Pig GmbH forgalma 6,9 millió EUR volt, és 0,4 millió EUR veszteséget könyvelt el. 43 főt foglalkoztatott.
- (16) 2005. november 7-én a Biria AG eladta eszközeinek nagy részét egy magántőkealap, a Lone Star csoport két vállalkozásának. Az ingatlanok a Biria AG tulajdonában maradtak, melyeket előbbi bérbead a Lone Star csoportnak. Az eszközöket 11,5 millió euróért értékesítették. Egy külső szakértő a szóban forgó eszközök piaci árát 10,7 millió euróban állapította meg. Jelenleg a Lone Star csoport vállalkozásai szemmel láthatóan a Biria GmbH név alatt működnek.
- (17) A Németország által közölt információk alapján az értékesítés nyitott, transzparens és feltételhez nem kötött felhívás keretében történt. A felhívást közzétették az interneten és több nyomtatott sajtótermékben. Az új befektető részesedésére több lehetőséget terveztek, pl. eszközvásárlás (asset-deal) útján, melynek során „en bloc” valamennyi eszközt megvásárolnak, vagy részesedésvásárlás útján. A Lone Star végül az eszközöket asset-deal keretében vette át.
- (18) Németország szerint a vállalkozás értékesítését már a hivatalos vizsgálati eljárást megindító 2005. október 20-i bizottsági határozatot megelőzően kezdték meg. Az ajánlattétel első határideje 2005. október 4-én járt le.

2.2. A pénzügyi intézkedések

- (19) 1. intézkedés: 2001. márciusában a Deutsche Ausgleichsbank (egy szövetségi, támogatásokkal foglalkozó bank) egyik leányvállalata, a gbb Beteiligungs-AG (a továbbiakban: gbb) a Bike System vállalkozásba 2010 végéig tartó futamidővel 2 070 732 EUR csendes betétet vitt be. Németország szerint a részesedés megszerzése piaci feltételek mellett történt és emiatt az nem képezett állami támogatást.

(20) 2. intézkedés: 2003. március 20-án Szászország szabadállam 80 %-os kezességet vállalt a Sachsen Zweirad GmbH javára nyújtott 5,6 millió EUR működési hitelre, melynek futamideje eredetileg 2008 végén jár le. A kezességet 2004 januárjában visszaadták, és a Biria GmbH javára nyújtott kezesség váltotta fel (lásd 3. intézkedés). A kezességet a Szászország szabadállam kezességéről szóló irányelve⁽³⁾ szerint nyújtották, mely a Bizottság által jóváhagyott támogatási program.

(21) 3. intézkedés: 2003. december 9-én Szászország szabadállam 80 %-os kezességet vállalt a Biria GmbH (ma: Biria AG) javára nyújtott 24 875 000 EUR működési hitelre, melynek célja a forgalom tervezett növelésének finanszírozása és a csoport finanszírozási koncepciójának átdolgozása volt. A hitel a következőkből áll: 8 millió EUR kölcsön a működési hitel törlesztésére, 7,45 millió EUR folyószámlahitel, és 9,425 millió EUR szezonális finanszírozási igényekre. A kezességet a Szászország szabadállam kezességéről szóló irányelve szerint nyújtották, mely a Bizottság által jóváhagyott támogatási program. A kezességet ahhoz a feltételhez kötötték, hogy a Sachsen Zweirad GmbH javára nyújtott kezességet (2. intézkedés) visszaadják. Emiatt a kezességet csak 2004. január 5-én nyújtották, miután a Sachsen Zweirad javára nyújtott kezességet visszaadták.

III. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

(22) A hivatalos vizsgálati eljárást azért indították meg, mert a Bizottság kétségbe vonta, hogy a csendes betétre piaci feltételek mellett került sor. A Bizottság értelmezése szerint a Bike Systems a csődből csődterv elfogadásával került ki, a vállalat kilátásai ezért bizonytalanok voltak. Emiatt a vállalatot abban az időpontban nehéz helyzetben levő vállalatnak kellett volna tekinteni. A Bizottság kétségbe vonta, hogy az ellentételezés a kockázatot tekintve megfelelő lett volna, valamint azt, hogy a csendes részesedés biztosítása piaci feltételek mellett történt. Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdéseiben foglalt mentességek vonatkozásában a Bizottság nem rendelkezett információval arról, hogy teljesültek-e a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatásban⁽⁴⁾ (a továbbiakban: közösségi iránymutatás) meghatározott feltételek.

(23) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításának másik oka a Bizottság előzetes következtetése volt, mely szerint az engedélyezett támogatási program feltételei, melyek alapján a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH javára a kezességet állítólagosan vállalták, nem teljesültek, és

emiatt nem esnek e támogatási program hatálya alá. A Bizottság álláspontja szerint a kezesség nyújtásakor a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH nehéz helyzetben levő vállalatok voltak. Mivel emellett a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH nagyvállalkozások, a kezességeket a támogatási program szerint egyenként kellett volna bejelenteni a Bizottságnak. Az EK-Szerződés 87. cikke (2) és (3) bekezdéseiben foglalt mentességek esetleges alkalmazása tekintetében a Bizottság kétségbe vonta, hogy teljesültek a közösségi iránymutatás feltételei.

IV. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

(24) A Bizottsághoz észrevételek érkeztek egy névtelenségét kérő harmadik féltől, valamint a Prophete GmbH & Co. KG, a Pantherwerke AG és a Vaterland-Werke GmbH & Co. KG vállalatoktól.

4.1. A névtelenségét kérő versenytárs észrevétele

(25) A névtelenségét kérő versenytárs hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevétele szerint a Biria AG a 24,5 millió EUR állami kezességnek köszönhetően a kerékpárokat az előállítási költség alatti áron tudta eladni a versenytárs vevőinek, annak ellenére, hogy a versenytárs a leggazdaságosabb németországi helyszínen termel.

(26) A Biria AG 2003-ban továbbá csak azért tett szert nyereségre, mert a pénzügyetkek lemondtak követeléseikről, melyek 8,567 millió eurót tettek ki. Ezt követően 2004-ben és 2005-ben a Biria AG ismét veszteséget halmozott fel.

(27) A versenytárs felhívja továbbá a figyelmet arra, hogy a Biriát asset-deal keretében adták el a Lone Star-nak. Ennek során a Sachsen-LB és a Mittelständische Beteiligungsgesellschaft valószínűleg lemondott követeléseiről nagy részéről. A Lone Star csoporthoz tartozó új Biria GmbH átvette a régi Biria AG összes eszközét.

4.2. Prophete GmbH & Co. KG és Pantherwerke AG

(28) A Prophete GmbH & Co. KG és a Pantherwerke AG (a továbbiakban: Prophete és Pantherwerke) hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevétele szerint a Biria az állami támogatás miatt olyan áron tud eladni, amelyek rendes piaci feltételek mellett nem elképzelhetőek. Mindkét vállalkozás a Biria versenytársa, és emiatt a támogatás közvetlenül érinti őket.

⁽³⁾ Eredeti nyelvű jogalap: N 73/1993 *Bürgschaftsrichtlinie* des Freistaats Sachsen, SG(93) D/9273, 1993.6.7.

⁽⁴⁾ HL C 288., 1999.10.9., 2. o.

- (29) A Biria-csoport Németországban a legnagyobb kerékpár-gyártó, évente kb. 700 000 darab kerékpárral. A Biria-csoport vállalkozásai a kerékpár-piac két szegmensében működnek, a nem szakosodott kereskedelemben és a szakosodott nagykereskedelemben.
- (30) A nem szakosodott kereskedelemben tartozik a nagyobb kiskereskedelmi láncok és a csomagküldés által lebonyolított teljes kiskereskedelem. A kerékpárok ára ebben a szegmensben általában 100 és 199 EUR közé esik. A Prophete és a Pantherwerke becslései szerint ezen a piacon kb. 1,5 millió kerékpárt értékesítenek, a Biria 650 000 eladott kerékpárral ebből a szegmensből kb. 50 %-kal részesedik.
- (31) A Prophete és a Pantherwerke szerint a Biria-csoport a szakosodott nagykereskedelemben erőfölénnyel rendelkezik. Ebben a piaci szegmensben 150 000–200 000 kerékpárt értékesítenek. A szakosodott nagykereskedelemben az ár akár 400 EUR is lehet. A Pantherwerke ebben a szegmensben a Biria közvetlen versenytársa.
- (32) A Prophete és a Pantherwerke megállapítja, hogy a Biria-csoport árajánlatai évek óta folyamatosan alacsonyabbak a más gyártók árainál. Gazdaságilag ez a különbség nem indokolható, mivel piaci erőfölénye miatt a Biria-csoport beszerzései ugyan nagyobb volumenűek, ez azonban nem mutatkozik meg kedvezőbb feltételekben. A Prophete és a Pantherwerke úgy érvelnek, hogy a Biria-csoport alacsony eladási árai miatt a vállalkozás az utóbbi években jelentős veszteségeket szenvedett el.
- (33) A csendes betéttel kapcsolatban a Prophete és a Pantherwerke kétségbe vonja, hogy egy magánbefektető, tekintve a Bike Sytems 2001 márciusi gazdasági helyzetét, belement volna ilyen részesedésbe.
- (34) A Prophete és a Pantherwerke a közösség támogatásról szóló rendelkezéseivel összeegyeztethetetlennek tartja a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria javára 2003-ban és 2004-ben vállalt két kezességet. A Prophete és a Pantherwerke szerint a kedvezményezett vállalatok nehéz helyzetben voltak a kezesség vállalásakor. Az új Biria vállalkozást a két korábbi vállalkozás jogutódjának kell tekinteni, melyekből létrejött. Az újonnan alapított vállalkozás nyitómérlege nem mérvadó.
- (35) A két kezesség vállalása sérti az egyszeri támogatás elvét, mivel a Biria-csoport vállalkozásainak üzleti tevékenységét ismételtelen csak állami segítséggel lehetett volna fenntartani.
- (36) Nem került sor semmiféle, a versenytársakat érő hátrányos hatások kiegyenlítésére irányuló kompenzációs intézkedésre. Eltekintettek a Biria-csoport piaci jelenlétének korlátozásától. A csoport koncepciója sokkal inkább arra irányult, hogy agresszív árpolitikával kiterjessze üzleti tevékenységét. A Biria bejelentette a honlapján, hogy 2005-ben 850 000 eladott kerékpárral kívánja növelni értékesítéseit 2004-hez képest. A Prophete és a Pantherwerke továbbá utal arra a sajtóközleményre, mely szerint a Biria AG tulajdonosa az üzletet eladta a Lone Star magántőke-alapnak.

4.3. Vaterland-Werke GmbH & Co. KG

- (37) A Vaterland-Werke GmbH & Co. KG (a továbbiakban: Vaterland-Werke) hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevételében kifejti, hogy a Biria csoport évente 700 000–800 000 kerékpárral Németországban a legnagyobb kerékpár-gyártó. Ehhez hasonlítható nagyságrenddel a MIFA Mitteldeutsche Fahrradwerke rendelkezik, évente 700 000 kerékpárral; más gyártók csupán 250 000–400 000 kerékpárt gyártanak.
- (38) A Vaterland-Werke és a Biria a nem szakosodott kereskedelem piaci szegmensében működik, ami magában foglalja a nagyobb kiskereskedelmi láncokat és a nagy csomagküldő vállalkozásokat. Ebben a szegmensben élénk verseny folyik, a Biria közismert agresszív verseny-magatartásáról, melyet az előállítási költségek alatti áaira épít. Az ilyen magatartás csak külső finanszírozási források mellett lehetséges, a Biria esetében az állami támogatások miatt. Ez veszélyezteti az olyan kisebb versenytársak létét, melyek nem részesülnek állami támogatásban. A Vaterland-Werke e tekintetben különösen érintett, a szabad kapacitások nem köthetők le más megbízásokkal. Mivel a piacot túlkapacitás jellemzi, a valamely gyártó általi, állami támogatás segítségével történő kapacitásbővítés más versenytársak hátrányára történne.
- (39) A csendes betéttel kapcsolatban a Vaterland-Werke kétségbe vonja, hogy egy magánbefektető, tekintve a Bike Sytems 2001 márciusi gazdasági helyzetét, belement volna ilyen részesedésbe.
- (40) A Vaterland-Werke a közösség támogatásról szóló rendelkezéseivel összeegyeztethetetlennek tartja a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria javára 2003-ban és 2004-ben vállalt két kezességet. A kedvezményezett vállalkozások a kezesség vállalásakor nehéz helyzetben voltak. Az új Biria vállalkozást a két korábbi vállalkozás jogutódjának kell tekinteni, melyekből létrejött. Az újonnan alapított vállalkozás nyitómérlege nem mérvadó.

- (41) A két kezesség nyújtása sérti az egyszeri támogatás elvét, mivel a Biria-csoport vállalkozásainak üzleti tevékenységét ismételten csak állami segítséggel lehetett volna fenntartani.
- (42) Nem került sor semmiféle, a versenytársakat érő hátrányos hatások kiegyenlítésére irányuló kompenzációs intézkedésre. Eltekintettek a Biria-csoport piaci jelenlétének korlátozásától. A csoport koncepciója sokkal inkább arra irányult, hogy agresszív árpolitikával kiterjessze üzleti tevékenységét. A Biria bejelentette a honlapján, hogy 2005-ben 850 000 eladott kerékpárral kívánja növelni értékesítéseit 2004-hez képest. A Vaterland-Werke továbbá utal arra a sajtóközleményre, mely szerint a Biria AG tulajdonosa a vállalkozást eladta a Lone Star magántőke-alapnak.
- (46) A Sachsen Zweirad GmbH javára nyújtott kezességgel kapcsolatban Németország kifejti, hogy a vállalat a kezesség nyújtásakor nem volt nehéz helyzetben, és egyik jelét sem mutatta a közösségi iránymutatásokban a nehéz helyzetben levő vállalatokat meghatározó jellemzőknek. A vállalat többek között 2003-ban (a Biriával való októberi egyesülésig) 404 millió EUR pozitív saját-tőkével rendelkezett, és 2,1 millió EUR nyereséget könyvelt el. A vállalkozás gazdasági helyzete a 2001/2002. évihez képest 2003-ban javult, egyrészt a 2002 végén bevezetett konszolidációs erőfeszítések, másrészt a kedvezőbb piaci helyzet miatt.
- (47) A vállalkozás likviditás tekintetében ugyan nehéz helyzetben volt, de ez nem adott okot aggodalomra. Nem állt fenn a veszélye annak, hogy a magán pénzüzetek nem hosszabbítják meg hiteleiket. A magas kamatfizetések sem vezettek likviditási problémákhoz, ahogy azt a Bizottság állítja.

V. NÉMETORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

- (43) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításával kapcsolatos észrevételében Németország azt az álláspontot képviseli, hogy a gbb csendes betétjére piaci feltételek mellett került sor. Németország egyetért a Bizottsággal abban, hogy egy hagyományos kölcsönhöz képest egy csendes részesedés nagyobb kockázattal jár. A csendes részesedés feltételeit azonban úgy alakították, hogy megfeleljen a referenciakamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közleményben^(?) foglalt rendelkezéseknek. E közlemény szerint a referenciakamatláb olyan minimális érték, mely különleges, kockázattal járó esetekben növelhető. Ilyen esetekben a prémium 400 bázispontot, vagy akár többet is elérhet.
- (44) A csendes betét ellentételezése németországi információk szerint 12,25 % (8,75 % fix és 3,5 % nyereségtől függően). Ez az érték 600 bázisponttal több a Bizottság által megállapított 6,33 %-os referenciakamatnál. A gbb ezzel figyelembe vette, hogy a vállalkozás átalakítási fázisban volt, és ezért a csendes részesedés kockázata a vállalkozás újbóli orientálódása és a hiányzó biztosítékok miatt magasabb volt. Erre a további kockázatra 200 további bázispontot számoltak.
- (45) A csendes részesedés melletti döntést továbbá azon előrelépés alapján hozták meg, mely szerint a vállalkozás forgalma a 2001. évi 0,89 millió euróról 2003-ban 3,38 millió euróra növekszik. Németország emiatt arra a következtetésre jut, hogy a csendes betét 12,25 %-ban megállapított ellentételezése megfelel a kockázatnak. Németország úgy véli, hogy nem fontos az a tény, hogy az ellentételezés egy része rugalmas, mivel ez csendes részesedések esetében megszokott, és megfelel a piacgazdasági szabályoknak megfelelően cselekvő befektető magatartásának.
- (48) A Biria GmbH (azóta Biria AG) javára vállalt kezességgel kapcsolatban Németország kifejti, hogy azt a Biria-csoport új koncepciója alapján nyújtották, amely a csoport szervezésének ésszerűsítését és a beszerzés, a gyártáshoz kapcsolódó felelősség és a forgalmazás koncentrálását irányozta elő a Biria GmbH-nál. A forgalomnövelés finanszírozási szükségletei mellett a koncepció kiterjedt a csoport teljes finanszírozásának átalakítására.
- (49) Németország szerint a Biria GmbH (most Biria AG) a kezesség vállalásakor nem volt nehéz helyzetben levő vállalat. E tekintetben különbséget kell tenni a régi és az új Biria AG között. Az új vállalatot csak akkor lehetett volna nehéz helyzetben levő vállalatnak tekinteni, ha örökölte volna a régi vállalat nehéz helyzetét (amennyiben a régi vállalat nehéz helyzetben lett volna). Az új Biria AG esetében azonban nem ez a helyzet állt fenn. Az új Biria AG a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH összefonódásából jött létre. Az összefonódás során a Sachsen Zweirad GmbH, mely semmiképpen sem volt nehéz helyzetben, volt a gazdasági erőfölényben lévő fél. Emiatt nem lehet automatikusan abból kiindulni, hogy az új Biria AG nehéz helyzetben lett volna. Még ha a régi Biria AG nehéz helyzetben lett volna, a Sachsen Zweirad GmbH-val való összefonódás eredményeképpen az új Biria AG nem lett volna automatikusan nehéz helyzetben.
- (50) Németország utalt továbbá arra, hogy az egyik magán pénzüzet azért vonult vissza a vállalkozás finanszírozásából, mert egy összefonódás miatt megváltozott a bank stratégiája. A két fennmaradó pénzüzet a magánbankkal egyidőben fejezte be tevékenységét. Ezt azonban nem lehet a bizalomvesztés jelének tekinteni, mivel a pénzüzetek egyike a továbbiakban két külön projekt finanszírozásához is hozzájárult.

^(?) HL C 273., 1997.9.9., 3. o.

- (51) Németország továbbá felhívja a figyelmet arra, hogy a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria AG összefonódása nem azt a célt szolgálta, hogy kikerüljék a támogatásokra vonatkozó előírásokat, illetve a vállalat nehéz helyzetben levő vállalatnak történő minősítését. Az összefonódás a vállalatcsoport új koncepciójának eredménye volt.
- (52) A névtelenségét kérő versenytárs észrevételével kapcsolatban Németország kifejtette, hogy a versenytárs és a Biria árstruktúráját bemutató adatok nem hasonlíthatók össze. A versenytárs forgalma nőtt, miközben a Biria-csoport értékesítései csökkentek. A versenytárs esetében kiszámított EBITDA (kamatfizetés, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredmény) ezzel egyidőben csökkent, míg a Biria-csoporté nem változott. Ebből az következik, hogy a Biria-csoport nem dömpingárakon értékesít, hanem sokkal inkább arról van szó, hogy a versenytárs alkalmazott a Biria-csoportéhoz képest agresszívebb árakat.
- (53) A gazdasági hátrányok, amelyeket a versenytárs a Biria-csoport magatartása miatt állítólagosan elszenvedett, nem bizonyíthatók tényekkel, és összefüggésében sem mutatathatók be. Emellett egy versenyalapon működő piacon megszokott, hogy egy versenytárs valamely vállalkozásnál alacsonyabb árakat alkalmaz.
- (54) A Biria-csoport eszközeinek a Lone Star csoport számára történt, a versenytárs által említett értékesítésével kapcsolatban Németország részleteket közölt az értékesítés menetéről, valamint a magán és állami kezések kielégítéséről.
- (55) A Prophete, a Pantherwerke és a Vaterland-Werke észrevételével kapcsolatban Németország felhívja a figyelmet arra, hogy a kerékpár-piac három, és nem két szegmensből áll, mint ahogy azt az említett vállalatok állítják. A három szegmens a szaküzletek, a csomagküldők és az önkiszolgáló területek szegmense. A Biria helyzete a csomagküldés terén erős, de nem annyira az agresszív árpolitika, hanem sokkal inkább a just-in-time szállítások miatt. Az önkiszolgáló területek szegmensében a MIFA AG vezet, miközben a Biria részesedése 10 % alatti.
- (56) Németország visszautasítja a Vaterland-Werke állítását, miszerint a Biria agresszív árpolitikával tervezné üzleti tevékenységének bővítését, és e tekintetben utal az eljárás során már megküldött információkra. Németország ismerteti, hogy a Biria AG 2003-ban 670 000 kerékpárt gyártott, és a termelés azóta csökken.

VI. ÉRTÉKELÉS

6.1. A kedvezményezett vállalkozás

- (57) A támogatásokat a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH (jelenleg Biria AG) vállalatoknak, valamint a

Biria GmbH leányvállalatának, a Bike Systems vállalatnak nyújtották. 2005. november 7-én a Biria AG eladta eszközeinek nagy részét egy magántőke-alap, a Lone Star csoport két vállalkozásának. A Bizottság megállapítja, hogy a megküldött információk szerint az eladást nyitott, transzparens és feltételhez nem kötött felhívás előzte meg. Németország szerint az eszközök eladási értékét egy szakértő 10,7 millió euróra becsülte. A Lone Star csoport által fizetett 11,5 millió EUR tehát meghaladta a becsült árat.

- (58) A Bizottság a számára megküldött információk alapján arra a következtetésre jut, hogy nincsenek arra utaló jelek, hogy a Lone Star csoport a támogatások miatt bármilyen formában előnyben részesült volna, és így a Lone Star csoport a Biria GmbH (jelenleg Biria AG) és a Bike Systems vállalatoknak nyújtott támogatások közvetlen vagy közvetett kedvezményezettje lenne.

6.2. Állítólag piaci feltételek mellett végzett intézkedés

- (59) Németország értelmezése szerint a gbb Bike Systems vállalatban való csendes betétje (1. intézkedés) piaci feltételek mellett történt. A csendes részesedés kockázata hátrásorolt kölcsön kockázatának felel meg, és emiatt magas kockázatú kölcsönként kell kezelni. Csőd vagy felszámolás esetén a csendes részesedést csak azt követően fizetik vissza, hogy valamennyi más tartozást kiegyenlítették. A csendes részesedéshez kapcsolódó kockázat emiatt meghaladja az olyan beruházáshoz nyújtott rendes bankkölcsön kockázatát, melyet a bank feltételei mellett biztosítanak, és amely a Bizottság által meghatározott referencia-kamatlábát tükrözi. Az ilyen részesedés ellentételezésének emiatt jóval a Bizottság által megállapított referencia-kamatláb fölött kell lennie.
- (60) A részesedés időpontjában a bizottsági referencia-kamatláb 6,33 % volt. A részesedés tekintetében 8,75 %-os fix, valamint nyereségtől függő, változó 3,5 %-os ellentételezésben állapodtak meg. A megállapított ellentételezés ezért magasabb, mint a bizottsági referencia-kamatláb.
- (61) Azonban a Bike Systems vállalat csődterv segítségével épp akkor került ki a csődből. A vállalat kilátásai bizonytalanok voltak, mivel csak kismértékben került sor üzemi szerkezetátalakításra. A vállalat a 2001. évi beszámoló szerint abban az évben még mindig veszteséges volt. A sajáttőke továbbra is negatív volt, ami viszont a csendes tartalékok miatt nem vezetett csődhez. Emiatt a vállalatot abban az időpontban nehéz helyzetben levő vállalatnak kell tekinteni.

- (62) A Bizottság emiatt úgy véli, hogy az ellentételezés a kockázatot tekintve nem volt megfelelő, valamint, hogy a csendes részesedés nem piaci feltételek mellett történt. A részesedés emiatt a Bike Systemet olyan előnyös helyzetbe juttatta, amihez a vállalkozás a piacon nem jutott volna hozzá.

6.3. Állítólagosan engedélyezett támogatási programokból fedezett támogatások

- (63) A Sachsen Zweirad GmbH vállalkozásnak működési hitel céljából nyújtott 5,6 millió eurós kezességet (2. intézkedés), és a Biria GmbH (jelenleg Biria AG) vállalkozásnak működési hitel céljából nyújtott 24,875 millió eurós kezességet (3. intézkedés) Szászország szabadállam kezességre vonatkozó szabályozása szerint nyújtották. Az engedélyezett támogatási program szerint kezességek új beruházások esetében 5 millió német márkát (2,6 millió euro) meghaladó kölcsönök esetében nyújthatók, illetve meghatározott esetekben beruházások utófinanszírozására, valamint üzemi eszközök egészséges vállalkozásoknak történő beszerzésére vállalhatók. Kivételes esetekben engedélyezhető konszolidáció vagy szerkezetátalakítás finanszírozása. Egy nagyvállalat szerkezetátalakításához nyújtott kezességeket azonban egyenként kell a Bizottságnál bejelenteni.

- (64) Németország szerint a szabályozás feltételeit betartották, és a kezességek emiatt összhangban állnak a szabályozással. Németország szerint a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH (ma Biria AG) a kezességek vállalásakor nem volt nehéz helyzetben. A kezességekkel a működési hitel törlesztését fedezték, amit a támogatási program engedélyez.

- (65) A Bizottság szerint a kezességek nem voltak összeegyeztethetők azzal a támogatási programmal való összeegyeztetőségét, amelynek alapján azokat állítólagosan nyújtották. Németország véleményével szemben a Bizottság – amint az később részletes ismertetésre kerül – azt az álláspontot képviseli, hogy a Sachsen Zweirad GmbH a kezesség 2003. márciusi nyújtásakor, valamint a Biria GmbH a kezesség 2003. decemberi nyújtásakor nehéz helyzetben levő vállalat volt. A nehéz helyzetben levő vállalat szerkezetátalakításához nyújtott kezességeket azonban egyenként kell a Bizottságnál bejelenteni.

A Sachsen Zweirad GmbH vállalat javára vállalt kezesség (2. intézkedés)

- (66) Németország szerint a Sachsen Zweirad GmbH egyikét sem mutatta azoknak a jellemzőknek, amelyek a közösségi iránymutatásokban a nehéz helyzetben levő vállala-

tokat meghatározzák⁽⁶⁾. A Bizottság utal arra, hogy a közösségi iránymutatások 6. pontjában felsorolt tipikus jellemzők, melyek meghatározzák a nehéz helyzetben levő vállalatot, csupán támpontokat nyújtanak arra, hogy mikor tekinthető egy vállalat nehéz helyzetben levőnek, azonban nem tekintendő olyan feltételeknek, melyeknek halmozottan teljesülniük kell. A Sachsen Zweirad GmbH 2001-ben a rendes üzleti tevékenységek eredménye szerint 1 274 000 EUR veszteséget, 2002-ben pedig 733 000 EUR veszteséget könyvelt el. A veszteségeket a Biria anyavállalat vette át eredményátutalási megállapodás keretében. A forgalom 2002-ben 2001-hez képest csökkent.

- (67) A 2002. évi beszámoló szerint a Sachsen Zweirad GmbH likviditási problémákkal is küzdött. A beszámoló kifejezetten említi, hogy a Sachsen Zweirad GmbH feszült likviditási helyzetben volt az árukészlet előfinanszírozásával járó magas kiadások, valamint a csoporton belüli növekedés miatt. A beszámoló szerint a vállalat túlélését csak úgy lehetett biztosítani, ha a bankok hajlandóak voltak a meglévő hiteleket fenntartani, illetve azok összetételét megváltoztatni.

- (68) Németország szerint nem állt fenn a veszélye annak, hogy a magán pénzüzetek nem hosszabbítják meg hiteleiket. Mindez azonban nem változtat azon a megállapításon, hogy a vállalat likviditási helyzete feszült volt. Az üzleti beszámoló szerint a legtöbb hitel fennmaradó futamideje kevesebb mint öt év volt, ami az üzleti tevékenység finanszírozását tekintve semmiképp sem optimális, és a vállalat szempontjából növeli a kockázatokat. Emellett a rövid lejáratú hitelek magas (bár 2002-ben 2001-hez képest enyhén alacsonyabb) kamatfizetésekkel jártak, ami tovább terhelte a vállalkozás likviditását.

- (69) A Bizottság emiatt arra a következtetésre jut, hogy a Sachsen Zweirad GmbH a kezesség vállalásakor nehéz helyzetben levő vállalat volt, és a kezességet ennek megfelelően szerkezetátalakítást célzó kezességnek kell tekinteni. Mivel nagyvállalatok esetében az ilyen kezesség vállalását a Bizottságnál egyenként kell bejelenteni, nem teljesültek az engedélyezett támogatási program feltételei, amelyek alapján a kezességet állítólagosan vállalták, és a kezesség így nem esik e támogatási program hatálya alá.

A Biria GmbH vállalat javára vállalt kezesség (3. intézkedés)

- (70) A Biria GmbH (ma Biria AG) vállalatot 2003. október 1-i hatállyal alapították a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH leányvállalat összefonódásával.

⁽⁶⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

- (71) Németország véleménye szerint a Biria GmbH (ma: Biria AG) vállalatot egyértelműen meg kell különböztetni a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH vállalatától, mivel az összefonódás miatt új vállalat jött létre. Emiatt azt a kérdést, hogy ez a vállalat a kezesség vállalásakor, vagyis 2004. december 9-én nehéz helyzetben volt-e, az újonnan létrejött vállalkozás nyitómérlege alapján kell megválaszolni. A nyitómérleg alapján megállapítható, hogy a Biria GmbH nem tekinthető nehéz helyzetben levő vállalatnak.
- (72) A Bizottság nem ért egyet ezzel az érveléssel. Az összefonódással létrejött Biria GmbH vállalatot nem lehet a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH vállalatoktól különállónak tekinteni, mivel a két vállalat összefonódásával jött létre. Másrészt könnyű lenne kikerülni, hogy gazdasági alanyok összefonódásával vagy új vállalatok alapításával a vállalatot ne nehéz helyzetben levő vállalatnak minősítsék. 2002-ben a volt Biria AG is veszteségeket könyvelt el, és ugyanúgy, mint a Sachsen Zweirad GmbH, likviditási problémákkal küzdött. A Biria GmbH átvette a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH valamennyi adósságát és kötelezettségét. A Biria GmbH tulajdonában emellett ugyanazok az eszközök állnak és üzleti tevékenysége megegyezik a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH tevékenységével. A Bizottság emiatt úgy véli, hogy a Biria GmbH átvette a régi Biria AG és a Sachsen Zweirad GmbH nehéz helyzetét.
- (73) A Sachsen Zweirad GmbH Németország szerint az összefonódás erőfölénnyel rendelkező fele. A Sachsen Zweirad GmbH nem volt nehéz helyzetben, ami miatt nem feltételezhető automatikusan, hogy az új Biria AG nehéz helyzetben lett volna. Németország érvelésével szemben a Bizottságnak az az álláspontja, hogy a Sachsen Zweirad GmbH nehéz helyzetben volt. Következésképpen az új Biria GmbH a Sachsen Zweirad GmbH nehéz helyzetét is „örökölte”.
- (74) A 2003. évi üzleti beszámoló szerint 2003-ban folytatódott a Biria-csoport szerkezetátalakítása és újraszervezése. Ez a folyamat 2002-ben kezdődött, és kiterjedt a csoport finanszírozásának átalakítására. A Szászország szabadállam által a 24,875 millió eurós kölcsönért vállalt kezesség alapján a Biria-csoport új koncepciót dolgozott ki tevékenységei középtávú finanszírozására. Az új finanszírozási koncepció előirányozta a kamatlábak jelentős kiigazítását, és ezáltal a magas kamatterhek mérséklését.
- (75) Ezzel egyidőben átalakították a banki követelések összetételét: három bank vállalta, hogy lemond 8 567 000 eurónyi követeléséről – ez az összeg úgy tűnik, hogy követeléseiknek jóval több mint 50 %-ának felel meg – a fennmaradó követelések haladéktalan kiegyenlítése fejében. Következésképpen a kölcsön, melynek fedezete a 3. intézkedésben említett 80 %-os kezesség, a működési hitel törlesztését szolgáló 8 millió EUR kölcsönből, 7,45 millió EUR folyószámlahitelből és 9,425 millió EUR szezonális finanszírozást szolgáló kölcsönből áll.
- (76) A Biria GmbH (ma Biria AG) ezért a kezesség nyújtásakor komoly likviditási problémákkal küzdött és ez alapján nehéz helyzetben levő vállalat volt. Ezt a megállapítást alátámasztja az is, hogy három bank kivonult a Biria tevékenységeinek finanszírozásából, és arra is készen álltak, hogy követeléseik nagy részéről lemondjanak, amennyiben a fennmaradó követeléseket haladéktalanul kiegyenlítik. Ez azt mutatja, hogy a bankok komolyan kétségbe vonták egyrészt, hogy a Biria vissza tudja fizetni adósságait, másrészt pedig a vállalat jövedelmezőségét.
- (77) Németország ezzel szemben úgy érvel, hogy a bankok csupán üzleti stratégiájuk irányváltása miatt vonultak ki a finanszírozásból. A Bizottság megállapítja, hogy a bankok kintlevő követeléseik valószínűleg kb. 50 %-áról mondtak le. Ez még a bankok új üzleti stratégiája esetében is arra utaló jel, hogy a hitelintézetek igen valószínűtlennek tartották a kölcsön teljes visszafizetését.
- (78) A Bizottság emiatt arra a következtetésre jut, hogy a Biria GmbH a kezesség nyújtásakor nehéz helyzetben levő vállalat volt, és a kezességet ennek megfelelően szerkezetátalakítást célzó kezességnek kell tekinteni. Mivel nagyvállalatok esetében az ilyen kezesség nyújtását a Bizottságnak egyenként kell bejelenteni, nem teljesültek az engedélyezett támogatási program feltételei, amelyek alapján a kezességet állítólagosan nyújtották, és a kezesség így nem esik e támogatási program hatálya alá.

6.4. Állami támogatás az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében

- (79) Az EK-Szerződés 87. cikke alapján a tagállamok által vagy állami forrásból juttatott bármilyen támogatások, melyek bizonyos vállalatok vagy termelési ágazatok előnyben részesítésével torzítják a versenyt, vagy azzal fenyegetnek, összeegyeztethetetlenek a közös piaccal, amennyiben befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet. Az Európai Közösség bíróságainak ítélkezési gyakorlata szerint a kereskedelem befolyásolásának kritériuma akkor teljesül, amikor a kedvezményezett vállalkozás olyan üzleti tevékenységet folytat, amely érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

- (80) A csendes betétet (1. intézkedés) a gbb nyújtotta. Németország információs szerint a részesedésre az ún. gbb „Eigenprogramm” keretében került sor, vagyis nem tartalmaz állami támogatást. A Bizottság azonban megállapítja, hogy a gbb a részesedés vásárlásakor teljes mértékben a Deutsche Ausgleichsbank irányítása alatt állt, mely Németország egyik állami támogatásokkal foglalkozó bankja, közintézmény, melynek feladata a német gazdaság közérdeket szolgáló támogatása. A gbb ezenkívül támogatással kapcsolatos feladatokat lát el. A gbb például a kelet-németországi konszolidációs és növekedési alapért (Konsolidierungs- und Wachstumsfonds Ostdeutschland) volt felelős, feladata sajáttőke rendelkezésre állítása volt keletnémet középvállalkozásoknak sajáttőke-bázisuk erősítése céljából. A Bizottság emiatt úgy véli, hogy ezt az intézkedést állami intézkedésnek kell tekinteni. Amint az az 59–62. pontokban szerepel, az intézkedés olyan előnyben részesítette a Bike Systems vállalkozást, amire a piacon nem került volna sor.
- (81) A 2. és 3. intézkedésként feltüntetett kezességeket Szászország tartomány vállalta, emiatt azok állami forrásból származnak, és azokat az államnak kell tulajdonítani. A kezesség előnyhöz juttatja a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH (ma: Biria AG) vállalkozást, mivel a két vállalkozás a piacon nem ugyanazokkal a feltételekhez jutott volna a kezességekhez.
- (82) A Bike Systems, a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH vállalatok kerékpárokat gyártanak. Mivel e termék kereskedelme határokon átnyúló, fennáll a veszélye annak, hogy az intézkedések torzítani fogják a versenyt, és befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet. A Bizottság ezért azt a következtetést vonja le, hogy a csendes betét és a két kezesség az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, a két kezességet pedig nem az engedélyezett támogatási program szerint vállalták. Az 1., 2. és 3. intézkedések tehát új támogatást képeznek, és azokat ennek megfelelően kell értékelni.
- Az 1. intézkedés támogatási eleme*
- (83) A csendes betét támogatási eleme a Bizottság értelmezése szerint különbsége annak az ellentételezésnek, amit a Bike Systems a csendes betétért a szabad piacon fizetett volna, valamint a ténylegesen kifizetett ellentételezésnek. Mivel a csendes betét idején a Bike Systems nehéz helyzetben volt, és a részesedés magas kockázattal járt, a támogatási elem a csendes betét akár 100 %-át is elérheti, mivel piaccgazdasági szabályoknak megfelelően csekély befektető nem járult volna hozzá ilyen betéthez (lásd az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény⁽⁷⁾ 3.2. pontját).
- (84) A referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közlemény⁽⁸⁾ szerint a referencia-kamatlábak a közép- és hosszú lejáratú, szokásos biztosítékkal fedezett kölcsönök után felszámított kamatlábak átlagos szintjét fejezik ki. Továbbá az így meghatározott referencia-kamatláb olyan minimális érték, amely különleges kockázattal járó helyzetekben emelhető (például ha egy vállalkozás nehéz helyzetbe kerül, vagy a bankok által általában kért biztosíték hiányzik). Ilyen esetekben a prémium 400 bázispontot, vagy akár többet is elérhet. Egy csendes betét nem kölcsön, azonban magas kockázatú kölcsönhöz hasonlítható, mivel csőd esetében valamennyi más követelés – beleértve a hátrasorolt kölcsönöket – mögé sorolják.
- (85) A 61. pont szerint a Bike Systems helyzete, mivel épp akkor zárták le a csődeljárást, bizonytalan volt. A vállalat kilátásai bizonytalanok voltak, mivel csak kismértékben került sor üzemi szerkezetátalakításra. A 61. pont szerint a vállalatot ezért nehéz helyzetben levő vállalatnak kell tekinteni. Ezen túlmenően a csendes betét esetében nem álltak rendelkezésre biztosítékok, ez növeli a nemteljesítés kockázatát. A hiányzó biztosítékokon kívül tovább növeli a nemteljesítés kockázatát, hogy a csendes betétet csőd esetében valamennyi más kölcsön mögé sorolják.
- (86) A Bizottság emiatt jelen esetben úgy véli, hogy a Bike Systemsnek olyan kamatot kellett volna megállapítania, amely megfelelt volna legalább a nehéz helyzet miatt 400 bázisponttal, és a hiányzó biztosítékok miatt további 400 bázisponttal kiegészített referencia-kamatláb. A Bizottság ezenkívül megfelelőnek tartja további 200 bázispont hozzáadását, mivel csőd esetében a csendes részesedést hátrasorolják. Ez összhangban áll a referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közleménnyel, mely előírja, hogy különleges kockázattal járó helyzetekben, például ha egy vállalkozás nehéz helyzetbe kerül, vagy a bankok által általában kért biztosíték hiányzik, a prémium 400 pontot, vagy akár ennél többet is elérhet. A támogatási elem emiatt egyenlő az 1 000 bázisponttal kiegészített referenciakamat és a csendes betét tényleges ellentételezésének különbségével.

⁽⁷⁾ HL C 71., 2000.3.11., 14. o.

⁽⁸⁾ Lásd az 5. lágjegyzetet.

(87) A támogatási elem kiszámításakor csak részben vehető figyelembe a 3,5 %-os változó ellentételezés, mivel a nyereségfüggő volt. A vállalat azonban nehéz helyzetben volt, a nyereségre vonatkozó kilátások nem voltak egyértelműek. A Bizottság emiatt indokoltnak tartja, hogy a változó ellentételezésnek csak a felét, vagyis 1,75 %-ot vegyék figyelembe. Tényleges ellentételezésnek, mely része a támogatási elem kiszámításának, a fix 8,75 %-os részt és a változó, 3,75 %-os ellentételezés felét kell tekinteni, ami összesen 10,5 %-os kamatnak felel meg. A támogatási elem emiatt egyenlő az 1 000 bázisponttal kiegészített referenciakamat és a 10,5 %-os ellentételezés különbségével.

A 2. és a 3. intézkedés támogatási eleme

(88) A 2. és a 3. intézkedésben felsorolt kezességeknek köszönhetően a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH a pénzpiacokon megszokottakhoz képest kedvezőbb feltételek mellett jutott kölcsönhöz. A 2. és a 3. intézkedés kezességének támogatási eleme egyenlő a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH által a kölcsönért piaci feltételek (vagyis kezesség nélkül) mellett fizetendő kamat és a kezesség mellett nyújtott kölcsön kamatának különbségével. Ez a különbség felelne meg annak a prémiumnak, amit egy piaczgazdasági szabályoknak megfelelően cselekvő kezes ezekért a kezességekért kért volna. Mivel a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH nehéz helyzetben volt a kezesség vállalásakor és a megfelelő kölcsönök nyújtásakor, a támogatási elem a kezességek akár 100 %-át is elérheti, mivel kezesség nélkül senki sem nyújtott volna kölcsönt⁽⁹⁾.

(89) A referencia-kamatláb és a leszámítolási kamatláb megállapításának módjáról szóló bizottsági közlemény⁽¹⁰⁾ szerint a referencia-kamatlábak a közép- és hosszú lejáratú, szokásos biztosítékkal fedezett kölcsönök után felszámított kamatlábak átlagos szintjét fejezik ki. Továbbá az így meghatározott referencia-kamatláb olyan minimális érték, amely különleges kockázattal járó helyzetekben emelhető (például ha egy vállalkozás nehéz helyzetbe kerül, vagy a bankok által általában kért biztosíték hiányzik). Ilyen esetekben a prémium 400 bázispontot, vagy akár többet is elérhet.

(90) A 66–78. pontok szerint a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH a kezesség vállalásakor nehéz helyzetben levő vállalatok voltak. A Sachsen Zweirad GmbH-nak nyújtott kölcsön és az ahhoz kapcsolódó kezesség további kockázatot jelentett a felajánlott rendkívül gyenge biztosítékok miatt. A Sachsen Zweirad GmbH részére nyújtott kölcsönhöz kapcsolódó kezesség biztosítéka

csak a csoport vállalkozásainak készfizetői kezessége volt. Az ilyen készfizetői kezességek gazdasági értéke nagyon csekély.

(91) A Bizottság emiatt jelen esetben úgy véli, hogy a Sachsen Zweirad GmbH-nak olyan kamatot kellett volna megállapítania, amely megfelelt volna legalább a nehéz helyzet miatt 400 bázisponttal és a kevés biztosíték miatt további 400 bázisponttal kiegészített referencia-kamatláb. Következésképpen a kezesség támogatási eleme megegyezik a 800 bázisponttal kiegészített referencia-kamat és a tényleges kamatnak a különbségével, amely mellett a kezességgel fedezett kölcsönt nyújtották.

(92) A Biria GmbH-nak nyújtott kölcsön és az ahhoz kapcsolódó kezességvállalás tekintetében a rendelkezésre bocsátott biztosítékok gazdasági értéke magasabb volt, mint a Sachsen Zweirad GmbH számára nyújtott kölcsönhöz kapcsolódó kezesség mögötti biztosítékoké. Ennek ellenére ezek a biztosítékok még mindig elmaradtak az ilyen esetekben követelt szokásos biztosítékoktól. A Biria GmbH esetében vállalt kezesség biztosítéka a Bike Systems 15 millió eurós vagyonát terhelő, első helyre sorolt telekadósság. A telekadósság azonban egy másik, 2 millió eurós kölcsön mögé sorolt telekadósság. Következésképpen az első helyre sorolt telekadósság a teljes kölcsönösszeg alig 50 %-át fedezte. A többi biztosíték – telekadósság, a követelések átruházása, a csoport vállalkozásainak tulajdonában levő áruk átruházása és a Biria GmbH tulajdonosának készfizetői kezessége – gazdasági értéke alacsony.

(93) A Bizottság emiatt jelen esetben úgy véli, hogy a Biria GmbH-nak olyan kamatot kellett volna megállapítania, amely megfelelt volna legalább a nehéz helyzet miatt 400 bázisponttal, és a kevés biztosíték miatt további 300 bázisponttal kiegészített referencia-kamatláb (vö. a Sachsen Zweirad GmbH esetében vállalt kezességre a nagyon kevés biztosíték miatt felszámított 400 bázisponttal). Következésképpen a kezesség támogatási eleme megegyezik a 700 bázisponttal kiegészített referencia-kamat és annak a tényleges kamatnak a különbségével, amely mellett a kezességgel fedezett kölcsönt nyújtották.

6.5. Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése szerinti kivételek

(94) Az EK-Szerződés 87. cikkének (2) és (3) bekezdése mentességet irányoz elő az állami támogatások (1) bekezdésben említett általános tilalmával kapcsolatban.

⁽⁹⁾ Lásd a 7. lábjegyzetet.

⁽¹⁰⁾ Lásd az 5. lábjegyzetet.

- (95) Az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésében említett mentességek ebben az esetben nem alkalmazhatók, mivel a támogatási intézkedések nem szociális jellegűek, és azokat nem magánszemély fogyasztónak nyújtották; azokat nem természeti csapások vagy rendkívüli események által okozott károk helyreállítására és nem a Németországi Szövetségi Köztársaság Németország felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtották.
- (96) Nem alkalmazhatóak az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) és d) pontjában említett mentességek sem, melyek közös európai érdeket szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására nyújtott vagy a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásokra vonatkoznak.
- (97) Így az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontjában, valamint az ezekre épülő közösségi iránymutatásokban meghatározott mentességek maradnak.

1. intézkedés

- (98) A Bizottság először megállapítja, hogy a Bike System székhelye az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott területen található, mely részesülhet regionális támogatásokból. Németország – a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor ismertetett kétségei ellenére – nem küldött arra vonatkozó információkat, hogy teljesülnek-e a regionális támogatások nyújtásának a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatásokban ⁽¹¹⁾ meghatározott feltételei.
- (99) A közösségi iránymutatások további, mentességre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak. Mivel a támogatást 2001. márciusában nyújtották, az 1999. október 9-i közösségi iránymutatásokat ⁽¹²⁾ kell alkalmazni. A Bizottságnak nincsenek olyan információi, melyek szerint a támogatást a közösségi iránymutatások alapján az EK-Szerződéssel összeegyeztethetőnek lehetne tekinteni. A szerkezetátalakításhoz nyújtott támogatást a közösségi iránymutatásokban megvalósítható szerkezetátalakítási terv végrehajtásához kötik, melynek során el kell kerülni a verseny aránytalan torzulását, a támogatást pedig minimálisra kell korlátozni. A Bizottság által az eljárás megindításakor ismertetett kétségek ellenére Németország nem küldött semmilyen információt, mely alapján ezek a feltételek teljesültek. A Bizottság ezért arra az eredményre jut, hogy nem teljesülnek a közösségi iránymutatások feltételei.

- (100) Továbbá a szóban forgó intézkedés esetében nem alkalmazható a többek között a kutatás-fejlesztésre, a környezetvédelemre, a kis- és középvállalkozásoknak, a foglalkoztatásra és képzésre vagy a kockázati tőkéhez nyújtott támogatásokra érvényes közösségi iránymutatások és rendeletek egyike sem. Mivel az intézkedés nem közös érdekű célt szolgál, a támogatás az EK-Szerződéssel összeegyeztethetetlen működési támogatást jelent.

2. és 3. intézkedés

- (101) A Bizottság megállapítja, hogy a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH székhelye az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti támogatott területen van. Ennek ellenére az e pontban említett mentesség és az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában említett regionális rendelkezések nem alkalmazhatóak, mivel a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH nehéz helyzetben voltak, és a támogatási intézkedések nem egy meghatározott térség gazdasági fejlődésének előmozdítását célozták.
- (102) A Bizottság arra a következtetésre jut, hogy csak a közösségi iránymutatások alkalmazhatók. Mivel a támogatásokat 2003. márciusában és decemberében nyújtották, az 1999. október 9-i közösségi iránymutatásokat ⁽¹³⁾ kell alkalmazni.
- (103) A támogatás nyújtását szerkezetátalakítási terv végrehajtásához kötik, melynek időtartama lehetőleg korlátozott, és amely méltányos határidőn belül hosszú távon visszaállítja a vállalat jövedelmezőségét a jövőbeni üzemi feltételekre vonatkozó reális elképzelésekre építve. A Bizottság által az eljárás megindításakor kifejtett kétségek ellenére Németország nem küldött semmilyen információt, mely szerint a kezességeket reális, a vállalat jövedelmezőségének helyreállítását célzó szerkezetátalakítási terv keretében nyújtották volna.
- (104) Továbbá olyan intézkedéseket kell hozni, melyek lehetőség szerint enyhítik a támogatás versenytársakra gyakorolt hátrányos hatásait. A legtöbb esetben ez azt jelenti, hogy a szerkezetátalakítás lezárását követően korlátozzák a vállalkozás jelenlétét a saját piacán vagy piacain. A Bizottság nem rendelkezik információkkal az érintett piacról, valamint a Biria-csoport érintett piacból való részesedéséről. Nem érkeztek információk esetleges kompenzációs intézkedésekről sem, melyek korlátoznák a vállalkozás jelenlétét a piacon. Sokkal inkább úgy tűnik, hogy a Biria-csoport terjeszkedett a Checker Pig és a Bike Systems 2001. évi átvételével.

⁽¹¹⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o.

⁽¹²⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

⁽¹³⁾ Lásd a 4. lábjegyzetet.

- (105) A támogatás összegének mindenképpen a szerkezetátalakításhoz szükséges minimumra kell korlátozódnia, a vállalkozás és a részvényesek rendelkezésre álló finanszírozási eszközei figyelembevételével. A támogatás kedvezményezettjének továbbá jelentős mértékben hozzá kell járulnia a szerkezetátalakítási tervhez saját forrásokkal, vagy piaci feltételek melletti külső forrásokkal. Mivel a támogatást nem szerkezetátalakítási terv alapján nyújtották, a Bizottság nem rendelkezik információkkal a támogatás kedvezményezettjének hozzájárulásáról, valamint arról, hogy a támogatás szükséges minimumra korlátozódott-e.
- (106) A közösségi iránymutatások alapján szerkezetátalakítási támogatások csak egy alkalommal nyújthatók. Amennyiben a szóban forgó vállalkozás korábban már részesült szerkezetátalakítási támogatásban, és a szerkezetátalakítás kevesebb mint tíz éve fejeződött be, a Bizottság rendszerint csak rendkívüli és előre nem látható körülmények esetében engedélyezi újabb szerkezetátalakítási támogatás nyújtását.
- (107) A Sachsen Zweirad GmbH 1996 áprilisában és 1998 márciusában állami részesedés formájában összesen 1 278 200 eurónyi, engedélyezett támogatási program alapján nyújtott szerkezetátalakítási támogatásban részesült. Mivel a Sachsen Zweirad GmbH szerkezetátalakításának lezárása óta kevesebb mint tíz év telt el, és a Bizottság nem tud rendkívüli és előre nem látható körülményekről, a két kezesség vállalásakor nem tartották be az egyszeri támogatás alapelvét.
- (108) A Bizottság ezért arra az eredményre jut, hogy nem teljesülnek a közösségi iránymutatások feltételei.
- (109) Továbbá a 2. és 3. intézkedés esetében nem alkalmazható a többek között a kutatás-fejlesztésre, a környezetvédelemre, a kis- és középvállalkozásoknak, a foglalkoztatásra és képzésre vagy a kockázati tőke esetében nyújtott támogatásokra érvényes közösségi iránymutatások és rendeletek egyike sem. Mivel az intézkedések nem közös érdekű célt szolgálnak, a támogatások az EK-Szerződéssel összeegyeztethetetlen működési támogatásokat jelentenek.

VII. KÖVETKEZTETÉS

- (110) A Bizottság ezért arra az eredményre jut, hogy a gbb Bike Systems-ben való 1 070 732 eurós részesedése, a Sachsen Zweirad GmbH-nak nyújtott 5,6 millió eurónyi kölcsön 80 %-ára irányuló kezességvállalás, valamint a

Biria GmbH-nak (ma Biria AG) nyújtott 24 875 000 eurónyi kölcsön 80 %-ára irányuló kezességvállalás állami támogatást jelent, és nem teljesülnek a közös piaccal való összeegyeztethetőség feltételei,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Németország által a Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG, a Sachsen Zweirad GmbH és a Biria GmbH (ma Biria AG) részére nyújtott állami támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal. A támogatás a következő intézkedésekre terjedt ki:

- a) 1. intézkedés: 2 070 732 eurónyi csendes betét a Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG vállalatban. A támogatási elem megegyezik az 1 000 bázisponttal kiegészített referenciakamat és a csendes betét ellentételezésének (a fix ellentételezés és a változó ellentételezés felének összege) különbségével.
- b) 2. intézkedés: a Sachsen Zweirad GmbH javára vállalt 4 480 000 eurónyi kezesség. A támogatási elem megegyezik a 800 bázisponttal kiegészített referenciakamatnak és annak a kamatnak a különbségével, amely mellett a kezességgel fedezett kölcsönt nyújtották.
- c) 3. intézkedés: a Biria GmbH (ma Biria AG) javára vállalt 19 900 000 eurónyi kezesség. A kezesség támogatási eleme megegyezik a 700 bázisponttal kiegészített referenciakamatnak és annak a kamatnak a különbségével, amely mellett a kezességgel fedezett kölcsönt nyújtották.

2. cikk

(1) Németország minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az 1. cikkben említett, jogellenesen rendelkezésre bocsátott támogatást visszatérítse a kedvezményezettől.

(2) A csendes betétet és a Biria GmbH (ma Biria AG) javára vállalt kezességet e határozat közzétételétől számított két hónapon belül meg kell szüntetni.

(3) Amennyiben a nemzeti eljárás lehetővé teszi a határozat azonnali, tényleges végrehajtását, a visszatérítés haladéktalanul a nemzeti eljárás szerint történik.

(4) A visszatérítendő támogatás tartalmazza a kamatokat is attól az időponttól kezdődően, hogy a jogellenes támogatás a kedvezményezett rendelkezésére állt, a visszatérítés napjáig bezárólag.

(5) A kamatok kiszámítására a 794/2004/EK bizottsági rendelet ⁽¹⁴⁾ V. fejezetének rendelkezései szerint kerül sor.

3. cikk

Az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Németország tájékoztatja a Bizottságot az annak való megfelelés érdekében hozott vagy tervezett intézkedésekről. Ez a mellékletben található kérdőívvel történik. Németország ezenkívül megküldi a Bizottságnak azokat az írásos dokumentumokat,

amelyek bizonyítják, hogy a jogellenes támogatás kedvezményezettjével szemben megindították a visszatérítési eljárást.

4. cikk

E határozat címzettje a Németországi Szövetségi Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2007. január 24-én.

a Bizottság részéről

Neelie KROES

a Bizottság tagja

⁽¹⁴⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

MELLÉKLET

A Bizottság C(2007) 130 határozatának végrehajtására vonatkozó információk

1. A visszatérítendő összeg kiszámítása

1.1. Adja meg a következő részleteket a kedvezményezett rendelkezésére bocsátott jogellenes támogatások összegéről:

A kifizetés időpontja (*)	A támogatás összege (**)	Pénznem	Kedvezményezett

(*) Az az időpont, amikor a támogatást vagy annak részletét a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották (amennyiben egy intézkedés több részletből és ellentételezésből áll, külön sorokat használjon).

(**) A kedvezményezettnek nyújtott támogatási összeg (bruttó támogatási egyenérték).

Megjegyzések:

1.2. Részletesen ismertesse, hogy a visszatérítendő támogatás utáni kamatokat hogyan számítják ki.

2. A támogatás(ok) visszatérítésére tervezett és már foganatosított intézkedések

2.1. Kérem, sorolja fel egyenként a támogatások haladéktalan és eredményes visszatérítésére tervezett és már foganatosított intézkedéseket. Ismertesse azt is, hogy a nemzeti jogban milyen alternatív intézkedésekre van még lehetőség a visszatérítés végrehajtására. Kérem, nevezze meg a már foganatosított/tervezett intézkedések jogalapját.

2.2. Kérem, nevezze meg azt az időpontot, amikor előreláthatólag a támogatás teljes összegét visszafizetik.

3. Már visszakövetelt támogatás

3.1. Adja meg a következő részleteket a kedvezményezettől már visszatérített támogatásokról:

Időpont (*)	Visszatérített összeg	Pénznem	Kedvezményezett

(*) A támogatás visszatérítésének időpontja.

3.2. Kérem, mellékelje a táblázat 3.1 pontjában felsorolt visszafizetések számláit.